



КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Ыктыярчылык иш жөнүндө

2023-жылдын 15-февралында

Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Ушул Мыйзамдын жөнгө салуу предмети

Ушул Мыйзам ыктыярчылыктын укуктук негиздерин белгилейт, Кыргыз Республикасында ыктыярчылык ишти жүргүзүүнүн максаттарын, милдеттерин жана тартибин аныктайт.

2-берене. Ушул Мыйзамда колдонулуучу негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамда төмөнкүдөй түшүнүктөр жана алардын аныктамалары колдонулат:

1) **ыктыярчылык иш (ыктыярдуулук)** – жеке жана юридикалык жактар тарабынан коомдук же мамлекеттик кызыкчылыктарды канааттандырууга багытталган, ыктыярдуу башталышта акчалай сый акы албастан ар кандай формаларда көрсөтүлүүчү, анын жүрүшүндө билим, тажрыйба, көндүмдөргө ээ болуп жана өз жөнөмдүүлүктөрүн көрсөтө ала турган коомдук пайдалуу иштерди жүзөгө ашыруу;

2) **ыктыярчы** – материалдык же финансылык кызыкчылыктарды көздөбөстөн, же тышкы социалдык, экономикалык же саясий басымдын таасири астында эмес, өз ыктыяры менен аракеттенип жаткан жеке жак;

3) **ыктыярчылык программа** – социалдык маанилүү маселелерди чечүүгө багытталган жана ыктыярчылардын уюшкан ишин пайдалануу менен ишке ашырыла турган иш-чаралардын комплекси;

4) **ыктыярчылык акция** – ыктыярчылар катышуучулары болуп саналган социалдык маанилүү милдеттерди чечүүгө багытталган бир жолку иш-чара. Мындай акцияларды жүзөгө ашыруунун максаттары, милдеттери, методдору жана ыкмалары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келүүгө тийиш эмес;

5) **ыктыярчылык уюм** – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте каттоодон өткөн, ыктыярчылык ишти жүргүзүүчү, ыктыярчылык ишти уюштуруучу болуп саналган, ыктыярчылык программаларды ишке ашырып



КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О волонтерской деятельности

Принят Жогорку Кеңешем Кыргызской Республики

15 февраля 2023 года

Глава 1. Общие положения

Статья 1. Предмет регулирования настоящего Закона

Настоящий Закон устанавливает правовые основы волонтерства, определяет цели, задачи и порядок осуществления волонтерской деятельности в Кыргызской Республике.

Статья 2. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

В настоящем Законе используются следующие понятия и их определения:

1) **волонтерская деятельность (волонтерство)** – осуществление физическими и юридическими лицами общественно полезной деятельности, направленной на удовлетворение общественных или государственных интересов, оказываемой на добровольных началах в различных формах без получения денежного вознаграждения, в ходе которой они могут приобретать знания, опыт, навыки и демонстрировать свои способности;

2) **волонтер** – физическое лицо, действующее по доброй воле, а не из материального или финансового интереса или под воздействием внешнего социального, экономического или политического давления;

3) **волонтерская программа** – комплекс мероприятий, направленных на решение социально значимых задач и реализуемых с использованием организованной деятельности волонтеров;

4) **волонтерская акция** – разовое мероприятие, направленное на решение социально значимых задач, участниками которого являются волонтеры. Цели, задачи, методы и способы осуществления таких акций не должны противоречить законодательству Кыргызской Республики;

5) **волонтерская организация** – некоммерческая организация, зарегистрированная в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики, осуществляющая волонтерскую деятельность, выступающая организатором волонтерской деятельности, реализующая волонтерские программы или проводящая волонтерские акции, привлекающие к своей деятельности волонтеров, действующих от ее имени и по ее поручению;

жаткан же анын атынан жана анын тапшырмасы боюнча аракеттенип жаткан ыктыярчыларды өз ишине тарткан ыктыярчылык акцияларды өткөрүп жаткан коммерциялык эмес уюм;

6) **ыктыярчылык келишими** – ыктыярчы деп аталган жеке жак менен ыктыярчылык уюм деп аталган юридикалык жактын, же ыктыярчылык ишти уюштуруучунун, ыктыярчылык жардамды алуучунун, же болбосо анын тапшырмасы боюнча аракеттенүүчү жактын ортосунда жарандык-укруктук келишим түрүндө түзүлгөн, ал боюнча биринчи жак экинчи жактын алдында акчалай же башка түрдөгү материалдык сый акы албастан, коомго пайда келтирүү чөйрөсү белгилүү бир иштерди жүргүзүүгө милдеттенме алган макулдашуу;

7) **ыктыярчылардын координатору** – ыктыярчылык уюм, ыктыярчылык ишти уюштуруучу тарабынан ыктыярчыларга көрсөтмө берүү, алардын ортосунда иштерди бөлүштүрүү, ар бир ыктыярчынын ишинин ордун жана көлөмүн аныктоо, алардын ишти аткаруусун контролдоо максатында ыктыярчылык уюмдун мүчөлөрүнүн арасынан дайындалган, ошондой эле ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган, башка мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана башка ыктыярчылык уюмдар менен түздөн-түз өз ара аракеттешүү ыйгарым укугуна ээ болгон ыктыярчы же ыктыярчылык уюмдун кызматкери;

8) **ыктыярчынын өздүк китепчеси** – ыктыярчы катары жеке жактын ишин тастыктоочу белгиленген формадагы документ;

9) **ыктыярчылык ишти уюштуруучу** – өз алдынча же болбосо ыктыярчылык уюмдар аркылуу ыктыярчыларды ишке тартуучу мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, башка уюмдар жана мекемелер, жеке жактар;

10) **ыктыярчылык жардамды алуучу** – ыктыярчылардын жардамына муктаж жана алардын кызыкчылыктары үчүн ыктыярчылык иш жүргүзүлүп жаткан жеке же юридикалык жак, социалдык топ;

11) **коомго пайда келтирүү чөйрөсү** – жарандарды социалдык колдоо жана коргоо, кайрымдуулук, саламаттыкты сактоо, билим берүү жана илим, маданият жана искусство, туризм жана спорт, айлана-чөйрөнү коргоо жана коомдук мааниге ээ болгон башка тармактар.

3-берене. Ыктыярчылык иштин максаттары жана милдеттери

1. Ыктыярчылык иштин максаттары:

1) коомдо жарандык позицияны, социалдык жоопкерчилик, тилектештик, өз ара жардамдашуу жана боорукердик сезимдерин калыптандыруу;

2) уюштуруучуларынын макуллугу менен коомдук маанилүү иш-чараларга акысыз катышуу, жардамга муктаж адамдарга жана социалдык топторго акысыз жардам көрсөтүү;

3) жарандарды социалдык практикага аралаштыруу аркылуу алардын өзүн көрсөтүүсүнө, өз потенциалын ишке ашырууга жана эмгегине жараша таануусуна мүмкүнчүлүк берүү.

6) **договор волонтерства** – соглашение, заключенное в форме гражданско-правового договора между физическим лицом, именуемым волонтером, и юридическим лицом, именуемым волонтерской организацией, или организатором волонтерской деятельности, получателем волонтерской помощи, либо лицом, действующим по его поручению, по которому первое лицо обязуется перед вторым осуществлять определенную деятельность в сфере общественной пользы без получения денежного или иного материального вознаграждения;

7) **координатор волонтеров** – волонтер или сотрудник волонтерской организации, назначаемый волонтерской организацией организатором волонтерской деятельности из числа ее членов в целях инструктажа волонтеров, распределения работы между ними, определения места и объема работы каждого волонтера, контроля за выполнением ими работы, а также имеющих полномочия взаимодействия непосредственно с уполномоченным государственным органом в сфере волонтерской деятельности, другими государственными органами и органами местного самоуправления и с другими волонтерскими организациями;

8) **личная книжка волонтера** – документ установленной формы, которым подтверждается деятельность физического лица в качестве волонтера;

9) **организатор волонтерской деятельности** – государственные органы, органы местного самоуправления, иные организации и учреждения, физические лица, привлекающие волонтеров самостоятельно либо через волонтерские организации;

10) **получатель волонтерской помощи** – физическое или юридическое лицо, социальная группа, которые нуждаются в помощи волонтеров и в интересах которых осуществляется волонтерская деятельность;

11) **сфера общественной пользы** – социальная поддержка и защита граждан, благотворительность, здравоохранение, образование и наука, культура и искусство, туризм и спорт, охрана окружающей среды и иные сферы, имеющие общественное значение.

Статья 3. Цели и задачи волонтерской деятельности

1. Цели волонтерской деятельности:

1) формирование гражданской позиции, чувства социальной ответственности, солидарности, взаимопомощи и милосердия в обществе;

2) безвозмездное участие в общественно значимых мероприятиях с согласия их организаторов, оказание безвозмездной помощи нуждающимся в ней людям и социальным группам;

3) предоставление возможности гражданам проявить себя, реализовать свой потенциал и получить заслуженное признание посредством их вовлечения в социальную практику.

2. Задачи волонтерской деятельности:

1) помощь государству, учреждениям, предприятиям, организациям, физическим лицам в решении социальных задач и проведении общественно значимых мероприятий;

2) помощь гражданам в овладении основами безопасности жизнедеятельности, навыками оказания первой помощи, экологической защиты, социальной работы с различными категориями населения;

3) стимулирование профессиональной ориентации и формирование профессиональных навыков;

2. Ыктыярчылык иштин милдеттери:

1) социалдык милдеттерди чечүүдө жана коомдук маанилүү иш-чараларды өткөрүүдө мамлекетке, мекемелерге, ишканаларга, уюмдарга, жеке жактарга жардам берүү;

2) жашоо-тиричилигин коопсуздук негиздерине, алгачкы жардам көрсөтүү, экологиялык коргоо, калктын ар түрлүү категориялары менен социалдык иштөө жөнөмдөрүнө ээ болууда жарандарга жардам берүү;

3) кесиптик багыт алууга түрткү берүү жана кесиптик жөнөмдөрдү калыптандыруу;

4) социалдык милдеттерди чечүү үчүн жарандардын өзүн-өзү көрсөтүү жана өзүн-өзү уюштуруу жөнөмдөрүнө ээ болуусуна жардам берүү;

5) ыктыярчылардын кадрдык резервин даярдоо;

6) калктын жашоосунун сапатын жакшыртууга жана сергек жашоо мүнөзүн калыптандырууга, маданий мурасын сактоого, жаштарга адеп-ахлактык, мекеничилик жана экологиялык тарбия берүүгө багытталган көп түрлүү коомдук ишке жарандарды тартуунун механизмдерин түзүү;

7) жаштардын ыктыярчылык ишти уюштурууга жана жүзөгө ашырууга багытталган демилгелерин өнүктүрүү жана колдоо.

4-бөсөнө. Ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруунун принциптери

1. Ыктыярчылык иш төмөнкү принциптерге ылайык жүзөгө ашырылат:

1) эркин ачык билдирүү, эмгектин акысыздыгы, ыктыярдуулук, чынчылык, тен укуктуулук жана ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу жагынан мыйзамдуулукту сактоо;

2) адамдын жана жарандын укуктарын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, каада-салттарды жана коомдук тартипти сөзсүз түрдө сактоого негизделген ыктыярчылык ишти тандоодо максаттарды, формаларды, түрлөрү жана ыкмаларды аныктоодогу эркиндик;

3) адам укуктарын, жеке маалыматтарын жана маалыматтарды сактоо менен ыктыярчылык иш жөнүндөгү маалыматтын ачыктыгы жана жеткиликтүүлүгү;

4) гумандуулук, ыктыярчылык жардамды алуучу катары, ошондой эле ыктыярчынын өзү катары адамдын жана жарандын укуктары менен эркиндиктерин сактоо;

5) жынысына, расасына, тилине, этностко таандыктыгына, диний ишенимине, курагына, билимине, тегине, мүлктүк же башка абалына карабастан ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу укугуна бардык адамдардын теңдиги;

6) тилекештик, ак ниеттүүлүк, чынчылык, адамгерчилик жана ыктыярчылык ишке катышуучуларды колдоо;

7) ыктыярчынын жана анын айланасындагылардын жашоосу үчүн коопсуздук, алардын мүлкүнүн сакталышы, айлана-чөйрөнү коргоо.

2. Ыктыярчылык иш саясий партияларды, диний уюмдарды колдоого, социалдык же материалдык пайдага жетүү максатында товарларды, иптерди, кызмат көрсөтүүлөрдү коммерциялык илгерилетүүгө, коммерциялык ортомчулукка багытталышы мүмкүн эмес.

4) помощь в получении гражданами навыков саморегуляции и самоорганизации для решения социальных задач;

5) подготовка кадрового резерва волонтеров;

6) формирование механизмов вовлечения граждан в многообразную общественную деятельность, направленную на улучшение качества жизни и формирование здорового образа жизни населения, сохранение культурного наследия, нравственное, патристическое и экологическое воспитание молодежи;

7) развитие и поддержка молодежных инициатив, направленных на организацию и осуществление волонтерской деятельности.

Статья 4. Принципы осуществления волонтерской деятельности

1. Волонтерская деятельность осуществляется в соответствии с принципами:

1) свободного волеизъявления, безвозмездности труда, добровольности, честности, равноправия и соблюдения законности в части осуществления деятельности волонтеров;

2) свободы в определении целей, форм, видов и методов в выборе волонтерской деятельности, основанной на безусловном соблюдении прав человека и гражданина, законодательства Кыргызской Республики, традиций и общественного уклада;

3) открытости и доступности информации о волонтерской деятельности с соблюдением прав человека, персональных данных и информации;

4) гуманности, соблюдения прав и свобод человека и гражданина – как получателя волонтерской помощи, так и самого волонтера;

5) равенства всех в праве на осуществление волонтерской деятельности независимо от пола, расы, языка, этнической принадлежности, вероисповедания, возраста, образования, происхождения, имущественного или иного положения;

6) солидарности, добросовестности, честности, порядочности и поддержки участников волонтерской деятельности;

7) безопасности для жизни волонтера и окружающих, сохранности их имущества, охраны окружающей среды.

2. Волонтерская деятельность не может быть направлена на поддержку политических партий, религиозных организаций, коммерческое продвижение товаров, работ, услуг, коммерческое посредничество в целях достижения социальных или материальных выгод.

Запрещается создание волонтерских организаций по типу военизированных формирований.

3. Волонтерская деятельность не подменяет деятельность государственных органов и органов местного самоуправления по осуществлению ими полномочий, предусмотренных Конституцией и законами Кыргызской Республики.

4. Государственные органы и органы местного самоуправления вправе осуществлять поддержку волонтерской деятельности в порядке и формах, которые не противоречат законодательству Кыргызской Республики.

5. Волонтерская деятельность осуществляется без получения от получателя волонтерской помощи или принимающей стороны, привлекающей организации, какого-либо денежного или материального вознаграждения, кроме возмещения затрат, связанных с осуществлением указанной деятельности.

Ыктыярчылык уюмдарды аскерлешкен түзүмдөрдүн тиби боюнча түзүүгө тыюу салынат.

3. Ыктыярчылык иш мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан Кыргыз Республикасынын Конституциясында жана мыйзамдарында каралган ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруу боюнча алардын иштерин алмаштыра албайт.

4. Мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген тартпште жана формаларда ыктыярчылык ишти колдоого укуктуу.

5. Көрсөтүлгөн ишти жүзөгө ашырууга байланышкан чыгымдардын ордун толтурууну кошпогондо, ыктыярчылык иш ыктыярчылык жардамды алуучудан же кабыл алган тартптан, тартуучу уюмдан кандайдыр-бир акчалай же материалдык сый акы албастан жүзөгө ашырылат.

6. Ыктыярчыларды тартуу жана кабыл алуу бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн негизинде жана кысымга албастан жүзөгө ашырылат; ыктыярчы өз укуктарын жана милдеттерин билүүсүн, анда билими, көндүмдөрү, жөндөмдөрү жана иш тажрыйбасы жана ыктыярчылардын практикалык салымын караган иштин болушун болжолдойт.

7. Ыктыярчылык иш Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары менен жөнгө салынбайт.

5-берене. Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү мамилелердин субъекттери

Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү мамилелердин субъекттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- 1) ыктыярчылар, ыктыярчылык уюмдар, ыктыярчылык иштин уюштуруучулары;
- 2) ыктыярчылык ишти уюштурууга, кызмат көрсөтүүгө, тейлөөгө, продукцияны түзүүгө түздөн-түз же кыйыр түрдө катышы бар жеке жана юридикалык жактар, ошондой эле иши ыктыярчылар менен байланышкан уюмдар же мекемелер;
- 3) ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган;
- 4) мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары.

6-берене. Ыктыярчылык ишти жөнгө салуучу мыйзамдар

Ыктыярчылык ишти жөнгө салуучу мыйзамдар Кыргыз Республикасынын Конституциясына негизделет, ушул Мыйзамдан, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларынан, ошондой эле Кыргыз Республикасы катышуучу болуп саналган, мыйзамда белгиленген тартпште күчүнө кирген эл аралык келишимдерден турат.

2-глава. Ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруунун тартпби жана шарттары

7-берене. Ыктыярчылык иштин негизги формалары жана түрлөрү

1. Ыктыярчылык иш төмөнкүдөй формаларда жүзөгө ашырылышы мүмкүн:
 - 1) жекече ыктыярчылык иш;

6. Привлечение и набор волонтеров осуществляются на основе равных возможностей и без дискриминации; предполагается знание волонтером своих прав и обязанностей, наличие у него знаний, умений, навыков и опыта работы и деятельности, предполагающей практический вклад волонтеров.

7. Волонтерская деятельность не регулируется трудовым законодательством Кыргызской Республики.

Статья 5. Субъекты отношений в сфере волонтерской деятельности

Субъектами отношений в сфере волонтерской деятельности являются:

- 1) волонтеры, волонтерские организации, организаторы волонтерской деятельности;
- 2) физические и юридические лица, прямо или опосредованно участвующие в организации волонтерской деятельности, оказании услуг, обслуживания, создании продукции, а также организации или учреждения, деятельность которых связана с волонтерами;
- 3) уполномоченный государственный орган в сфере волонтерской деятельности;
- 4) государственные органы и органы местного самоуправления.

Статья 6. Законодательство, регулирующее волонтерскую деятельность

Законодательство, регулирующее волонтерскую деятельность, основывается на Конституции Кыргызской Республики, состоит из настоящего Закона, иных нормативных правовых актов Кыргызской Республики, а также вступивших в установленном законом порядке в силу международных договоров, участниками которых является Кыргызская Республика.

Глава 2. Порядок и условия осуществления волонтерской деятельности

Статья 7. Основные формы и виды волонтерской деятельности

1. Волонтерская деятельность может осуществляться в следующих формах:

- 1) индивидуальная волонтерская деятельность;
 - 2) волонтерская деятельность в составе группы;
 - 3) волонтерская деятельность через волонтерскую организацию и иные организации или учреждения, деятельность которых связана с волонтерами.
2. Основными видами волонтерской деятельности являются:
- 1) оказание помощи лицам, пострадавшим в результате вооруженных конфликтов, стихийных бедствий, пожаров, эпидемий и эпизоотий, экологических, техногенных и других катастроф, социальных конфликтов, несчастных случаев; жертвам преступлений, беженцам и вынужденным переселенцам, а также иным категориям и группам лиц, нуждающихся в посторонней помощи и поддержке, в том числе в учреждениях здравоохранения, образования и социальной защиты;
 - 2) участие в оповещении населения о стихийных бедствиях, экологических, техногенных и других катастрофах, в подготовке к ним и в преодолении их последствий;

- 3) пропаганда знаний в области защиты населения и территорий от чрезвычайных ситуаций и обеспечения пожарной безопасности;
- 4) участие в защите и охране окружающей среды, экологических мероприятиях, мероприятиях по озеленению и благоустройству территорий;
- 5) оказание бесплатной юридической помощи и правовое просвещение населения, защита прав потребителей;
- 6) уход за больными и пожилыми гражданами, оказание помощи ветеранам войны и труда, лицам с инвалидностью, а также лицам, содержащимся в детских домах и приютах, в учрежденных для лиц с физическими или умственными недостатками и в других социальных учреждениях;
- 7) участие в социальной реабилитации детей-сирот, детей, оставшихся без попечения родителей, безнадзорных детей, детей, находящихся в трудной жизненной ситуации;
- 8) участие в деятельности по профилактике безнадзорности и правонарушений несовершеннолетних;
- 9) содействие развитию научно-технического, художественного творчества детей и молодежи;
- 10) участие в археологических, этнографических и иных научных экспедициях, реставрационных, ремонтных работах;
- 11) содействие патристическому, духовно-нравственному воспитанию детей и молодежи;
- 12) поддержка молодежных инициатив, детских и молодежных движений, детских и молодежных организаций;
- 13) уход за памятниками и захоронениями, работа в лесных хозяйствах и заказниках (расчистка лесов, посадка деревьев и другие работы);
- 14) содействие деятельности по производству и (или) распространению социальной рекламы и иным видам социальной деятельности;
- 15) содействие профилактике социально опасных форм поведения граждан;
- 16) участие в создании возможностей для творческого самовыражения и раскрытия творческого потенциала личности, а также для сотрудничества ради развития, занятости и профессионального обучения, социальной интеграции человека;
- 17) участие в сохранении культурного наследия и историко-культурной среды, памятников истории и культуры;
- 18) участие в развитии образования, науки, популяризации знаний, поддержке инноваций;
- 19) участие в развитии и популяризации физической культуры, спорта и активного досуга, социального туризма;
- 20) участие в организации и проведении муниципальных, региональных, республиканских и международных физкультурных и спортивных мероприятий и соревнований;
- 21) участие в мероприятиях по гражданской обороне;
- 22) пропаганда здорового образа жизни, организация и проведение профилактической работы по противодействию распространения социально значимых заболеваний;

кесиптик окутуу, социалдык реабилитациялоо үчүн мүмкүнчүлүктөрдү түзүүгө кызматташууга катышуу;

17) маданий мурасты жана тарыхый-маданий чөйрөнү, тарых жана маданият эстеликтерин сактоого катышуу;

18) билим берүүнү, илимди өнүктүрүүгө, билимдерди жайылтууга, инновацияларды колдоого катышуу;

19) дене тарбияны, спортту жана активдүү эс алууну, социалдык туризмди өнүктүрүүгө жана даңазалоого катышуу;

20) муниципалдык, региондук, республикалык жана эл аралык дене тарбия жана спорттук иш-чаралар менен мелдештерди уюштурууга жана өткөрүүгө катышуу;

21) жарандык коргонуу боюнча иш-чараларга катышуу;

22) сергек жашоо мүнөзүн пропагандалоо, социалдык жактан маанилүү оорулардын таралышына каршы аракеттенүү боюнча алдын алуу иштерин уюштуруу жана жүргүзүү;

23) маданий, дене тарбиялык, спорттук, оюн-зоок жана башка коомдук иш-чараларды уюштурууга жана өткөрүүгө катышуу;

24) дайынсыз жоголгон адамдарды издөө боюнча иш-чараларга катышуу;

25) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбеген башка ыктыярчылык иш.

8-берене. Ыктыярчылык иш

1. Ыктыярчылык ишти он сегиз жашка толгон жеке жактар, ошондой эле юридикалык жактар жүзөгө ашыра алат.

2. Он сегиз жашка толо элек жеке жактар ыктыярчылык ишти өздөрүнүн агамалдарынын же башка мыйзамдуу өкүлдөрүнүн жазуу жүзүндөгү макулдугунан негизинде жана ыктыярчылык иш алардын ден соолугуна, адептик өнүгүүсүнө зыян келтирбеген жана окуу процессин бузбаган шартта жүзөгө ашыра алат.

3. Ыктыярчылык иш кайрымдуулук иштен айырмаланат, анткени кандайдыр-бир материалдык же акчалай сый акы каралбайт.

4. Ыктыярчылык иш ыктыярчы менен ыктыярчылык уюмдун же ыктыярчылык ишти уюштуруучунун ортосунда түзүлгөн ыктыярчылык келишиминин негизинде, ошондой эле ыктыярчы ыктыярчылык жардамды алуучу менен түздөн-түз макулдашкан учурда мындай келишимди түзбөстөн жүзөгө ашырылышы мүмкүн.

5. Ыктыярчы ыктыярчылык ишти жекече жүзөгө ашыруусунун шарттары ыктыярчы менен ыктыярчылык жардамды алуучунун ортосунда түзүлгөн келишимде аныкталышы мүмкүн, анын предмети болуп ыктыярчылык жардамды алуучунун кызыкчылыгында ыктыярчынын иштерди акысыз аткарышы жана (же) кызмат көрсөтүүсү эсептелет.

9-берене. Ыктыярчылык келишими

1. Ыктыярчылык келишими он сегиз жашка толгон адамдар менен түзүлөт. Ыктыярчылык келишими ошондой эле он төрт жашка толгон адамдар менен алардын ата-энеселеринин же башка мыйзамдуу өкүлдөрүнүн жазуу жүзүндөгү макулдугу менен түзүлүшү мүмкүн.

23) участие в организации и проведении культурных, физических, спортивных, зрелищных и других общественных мероприятий;

24) участие в мероприятиях по поиску лиц, пропавших без вести;

25) иная волонтерская деятельность по поиску лиц, пропавших без вести; не противоречащая законодательству Кыргызской Республики.

Статья 8. Волонтерская деятельность

1. Волонтерская деятельность может осуществляться физическими лицами, достигшими восемнадцатилетнего возраста, а также юридическими лицами.

2. Физическими лицами, не достигшими восемнадцати лет, волонтерская деятельность может осуществляться на основании письменного согласия их родителей или иных законных представителей и при условии, что волонтерская деятельность не причиняет вред их здоровью, нравственному развитию и не нарушает процесс обучения.

3. Волонтерская деятельность отличается от благотворительной, поскольку не предусматривает какое-либо материальное или денежное вознаграждение.

4. Волонтерская деятельность может осуществляться как на основе договора волонтерства, заключаемого между волонтером и волонтерской организацией или организатором волонтерской деятельности, так и без заключения такового в случае существования договоренности волонтера непосредственно с получателем волонтерской помощи.

5. Условия осуществления деятельности волонтером индивидуально могут быть определены в договоре, который заключается между волонтером и получателем волонтерской помощи, предметом которого являются безвозмездное выполнение волонтером работ и (или) оказание услуг в интересах получателя волонтерской помощи.

Статья 9. Договор волонтерства

1. Договор волонтерства заключается с лицами, достигшими восемнадцати лет. Договор волонтерства также может заключаться с лицами, достигшими возраста четырнадцати лет с письменного согласия их родителей или иных законных представителей.

2. Договор волонтерства может заключаться между волонтером и волонтерской организацией, организатором волонтерской деятельности, получателем волонтерской помощи или лицом, действующим по его поручению.

3. Волонтерская организация может заключить с волонтером договор волонтерства, если он занят волонтерской деятельностью более двадцати часов в месяц.

В случае если волонтер одновременно осуществляет волонтерскую деятельность в нескольких волонтерских организациях, то каждая волонтерская организация, в которой волонтер осуществляет деятельность более двадцати часов в месяц, может заключить с волонтером отдельный договор волонтерства.

4. Договор волонтерства оформляется в письменной форме в двух экземплярах, один из которых находится на обязательном хранении в волонтерской организации у организатора волонтерской деятельности, а второй передается волонтеру. Устный договор не создает правовых последствий, в том числе ответственности, и не может быть предметом рассмотрения в суде.

5. В договоре волонтерства должны быть определены: вид деятельности волонтера, характер услуг (работ), их объем, дни и часы работы, продолжительность

2. Ыктыярчылык келишими ыктыярчы менен ыктыярчылык уюмдун, ыктыярчылык ишти уюштуруучунун, ыктыярчылык жардамы алуучунун же анын тапшырмасы боюнча аракеттен адамдын ортосунда түзүлүшү мүмкүн.

3. Эгерде ыктыярчы айына жыйырма сааттан ашык ыктыярчылык иш менен алектенсе, ыктыярчылык уюм аны менен ыктыярчылык келишинин түзө алат.

Эгерде ыктыярчы бир эле учурда бир нече ыктыярчылык уюмда иш жүргүзсө, анда ыктыярчы бир айда жыйырма сааттан көп иш жүргүзгөн ар бир ыктыярчылык уюм ыктыярчы менен өзүнчө ыктыярчылык келишинин түзө алат.

4. Ыктыярчылык келишими жазуу жүзүндө эки нускада таризделет, алардын бири ыктыярчылык уюмда ыктыярчылык ишти уюштуруучу милдеттүү сактоодо болот, ал эми экинчиси ыктыярчыга берилет. Оозеки келишим эч кандай укуктук натыйжаларды, анын ичинде жоопкерчиликти жаратпайт жана сотто кароонун предмети боло албайт.

5. Ыктыярчылык келишининде: ыктыярчынын ишинин түрү, кызмат көрсөтүүлөрдүн (жумуштардын) мүнөзү, алардын көлөмү, жумуш күндөрү жана сааттары, жумуш күнүнүн узактыгы, жумуштардын мөөнөтү, келишимдин мөөнөтү, ыктыярчынын, ыктыярчылык уюмдун, ыктыярчылык ишти уюштуруучунун, ыктыярчылардын координаторунун же ыктыярчылык жардам алуучунун укуктары, менен милдеттери, иштерди уюштуруунун, коопсуздук техникасынын маселелери, ыктыярчылык келишинин токтотуунун тартиби, тараптардын жоопкерчилиги, анын ичинде мүлккө, жабдууга келтирилген зыян жана моралдык зыян, анын ичинде үчүнчү жактарга келтирилген моралдык зыян үчүн өз ара материалдык жоопкерчилиги аныкталууга тийиш.

6. Жөкөчө эмгек келишинин түзүүдөн качуу максатында же акысыз кызмат көрсөтүүнүн жарандык-укуктук келишининин же ушул сыяктуу башка келишимдин жагдайлары боюнча жалган ыктыярчылык келишинин түзүүгө тыюу салынат. Мындай жагдайлар аныкталган учурда ыктыярчылык келишими куру келишим деп таанылат.

10-бөсөнө. Ыктыярчынын укуктары жана милдеттери

1. Ыктыярчы төмөнкүлөргө укуктуу:

1) эгерде ыктыярчылык келишининде башкасы көрсөтүлбөсө, ыктыярчылык ишти жүргүзүүгө өзүнүн катышуусун, ошондой эле иштин мүнөзүн жана шарттарын эркин тандоого;

2) эгерде ыктыярчылык келишининде башкасы каралбаса, ыктыярчылык ишти каалаган убакта эркин токтотууга;

3) ыктыярчылык иштин максаттары, милдеттери жана мазмуну жөнүндө, ыктыярчылык ишти уюштуруучу, ыктыярчылык уюм, анын жетекчилиги, иштөө принциптери жана уюштуруучулук түзүлүшү жөнүндө ишенимдүү маалымат алууга;

4) ыктыярчылык ишти сапаттуу жүзөгө ашыруу үчүн уюштурулган, демилгеленген же сунушталган маалыматтык жана билим берүү программаларына жана башка иш-чараларга катышууга;

5) эгерде бул ыктыярчылык келишининде каралса, атайы кийим-кече алууга, жол киреге, түнөккө, тамактанууга, жеке коргоонунун зарды каражаттарын, инструменттерин сатып алууга чыгымдардын жана башка чыгымдардын орду толтурулушуна, коопсуздук боюнча көрсөтмөлөрдү алууга;

рабочего дня, срок работ, срок договора, права и обязанности волонтера, волонтерской организации, организатора волонтерской деятельности, координатора волонтеров или получателя волонтерской помощи, вопросы организации работ, техники безопасности, порядок прекращения договора волонтерства, ответственность сторон, включая взаимную материальную ответственность за нанесенный ущерб имуществу, оборудованию и моральный ущерб, в том числе третьим лицам.

6. Запрещается заключение минимого договора волонтерства с целью избежать заключения индивидуального трудового договора или по обстоятельствам гражданского-правового договора возмездного оказания услуг либо иного подобного договора. При выявлении таких обстоятельств договор волонтерства признается ничтожным.

Статья 10. Права и обязанности волонтера

1. Волонтер имеет право:

1) на свободный выбор своего участия в осуществлении волонтерской деятельности, а также характера и условий работы, если иное не указано в договоре волонтерства;

2) на свободное прекращение волонтерской деятельности в любое время, если иное не предусмотрено договором волонтерства;

3) на получение достоверной информации о целях, задачах и содержании волонтерской деятельности, об организаторе волонтерской деятельности, о волонтерской организации, ее руководстве, принципах деятельности и об организационном устройстве;

4) на участие в информационных и образовательных программах и иных мероприятиях, организующих, инициирующих или рекомендуемых для качественного осуществления волонтерской деятельности;

5) на получение спонсорской, возмещение расходов на проезд, проживание, питание, приобретение необходимых средств индивидуальной защиты, инструментов и прочих затрат, если это предусмотрено договором волонтерства, на получение инструкций по безопасности;

6) на гарантии социальной защиты и оказание медицинской помощи, если это предусмотрено в договоре волонтерства;

7) на получение от волонтерской организации и/или организатора волонтерской деятельности рекомендательных писем в соответствии с внутренними правилами волонтерской организации и/или организатора волонтерской деятельности; на внесение записей в личную книжку волонтера об общественно полезной деятельности, о месте работы, количестве отработанных часов, поощрениях.

2. Волонтер обязан:

1) добросовестно выполнять задания, полученные от координатора волонтеров, волонтерской организации, организатора волонтерской деятельности;

2) соблюдать правила техники безопасности, не причинять своей деятельностью вреда волонтерской организации, получателям волонтерской помощи, их имуществу, а также окружающей среде;

3) в случаях, определенных договором волонтерства, проходить медицинский осмотр и предоставлять справку о состоянии своего здоровья;

4) не передавать исполнение своих обязанностей по осуществлению волонтерской деятельности иным лицам без согласия волонтерской организации;

6) эгерде бул ыктыярчылык келишиминде каралса, социалдык коргоонун жана медициналык жардам көрсөтүүнүн кепилдиктерине;

7) ыктыярчылык уюмдан жана/же ыктыярчылык ишти уюштуруучудан ыктыярчылык уюмдун жана/же ыктыярчылык ишти уюштуруучунун ички эрежелерине ылайык сунуштама каттарды алууга; ыктыярчынын өздүк китепчесине коомдук пайдалуу иштери жөнүндө, иштеген жери, иштеп берген сааттардын саны, сыйлоо жөнүндө жаздырууга.

2. Ыктыярчы төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) ыктыярчылардын координагоруна, ыктыярчылык уюмдан, ыктыярчылык ишти уюштуруучудан алынган тапшырмаларды ак ниеттүү аткарууга;

2) коопсуздук техникасынын эрежелерин сактоого, өз иш-аракеттери менен ыктыярчылык уюмга, ыктыярчылык жардамды алуучуларга, алардын мүлкүнө, ошондой эле айлана-чөйрөгө зыян келтирбөөгө;

3) ыктыярчылык келишиминде белгиленген учурларда медициналык кароодон өтүүгө жана ден соолугунун абалы жөнүндө маалымкат берүүгө;

4) ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу боюнча өз милдеттерин аткарууну башкаларга ыктыярчылык уюмдун макулдугусуз башка адамдарга өткөрүп бербөөгө;

5) ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу процессинде өзүнө берилген материалдык ресурстарга жана жабдууларга аяр мамиле жасоого, иш аяктагандан кийин аларды кайра кайтарып берүүгө;

6) ыктыярчылык келишиминде каралган башка милдеттерди аткарууга.

11-берене. Ыктыярчынын өздүк китепчеси

1. Ыктыярчылык ишти эсепке алуу үчүн ыктыярчынын өздүк китепчеси ыктыярдуу тартинте толтурулат жана ыктыярчынын иши, аны сыйлоолор жөнүндө маалыматтарды камтыйт.

Бул маалыматтар ыктыярчынын өздүк китепчесине ыктыярчы иштеген ыктыярчылык уюмдар, ыктыярчылык иштин уюштуруучулары же ыктыярчылык жардам алуучулар тарабынан жазылып, тиештүү уюмдун жетекчисинин же башка ыйгарым укуктуу адамынын колтамтасы жана уюмдун мөөрү же ыктыярчылык жардамды алуучунун колтамтасы менен күбөлөндүрүлөт.

2. Ыктыярчынын өздүк китепчеси ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган белгилеген формада ыктыярчы тарабынан таризделет жана жүргүзүлөт.

12-берене. Ыктыярчылардын координатору

1. Ыктыярчылардын координатору ыктыярчылык уюм же ыктыярчылык программаны же ыктыярчылык акцияны ишке ашыруу үчүн жооптуу болгон ыктыярчылык ишти уюштуруучу тарабынан дайындалат, же болбосо ыктыярчылар тобунун курамына кирген ыктыярчылар тарабынан алардын ичинен шайланат.

5) бережно относиться к материальным ресурсам и оборудованию, переданным ему в процессе осуществления волонтерской деятельности, и возратить их по окончании работы;

6) выполнять иные обязанности, предусмотренные договором волонтерства.

Статья 11. Личная книжка волонтера

1. Личная книжка волонтера оформляется в добровольном порядке для учета волонтерской деятельности и содержит сведения о деятельности волонтера, его поощрениях.

Данные сведения вносятся в личную книжку волонтера волонтерскими организациями, организаторами волонтерской деятельности или получателями волонтерской помощи, в которых осуществлял волонтерскую деятельность волонтер, и заверяются подписью руководителя или иного уполномоченного лица и печатью соответствующей организации или подписью получателя волонтерской помощи.

2. Личная книжка волонтера оформляется и ведется волонтером самостоятельно по форме, установленной уполномоченным государственным органом в сфере волонтерской деятельности.

Статья 12. Координатор волонтеров

1. Координатор волонтеров назначается волонтерской организацией или организатором волонтерской деятельности, ответственными за реализацию волонтерской программы или волонтерской акции, либо избирается волонтерами, входящими в состав группы волонтеров, из их числа.

2. Координатор волонтеров инструктирует волонтеров, распределяет работу между ними, определяет место и объем работы каждого волонтера, контролирует их работу.

3. Координатор волонтеров взаимодействует с государственными органами и органами местного самоуправления, с другими волонтерскими организациями и организаторами волонтерской деятельности, а также с группами волонтеров.

Статья 13. Волонтерская организация

1. Волонтерская организация выступает организатором волонтерской деятельности, подбирает и обучает волонтеров для работы в определенных сферах, подписывает с ними договоры волонтерства и направляет на работу к физическим и юридическим лицам, участвует в реализации и самостоятельно реализует волонтерские программы.

2. Волонтерская организация может разрабатывать и реализовывать волонтерские программы и проводить волонтерские акции совместно с организатором волонтерской деятельности, другими волонтерскими организациями или самостоятельно с привлечением волонтеров.

3. Волонтерская организация осуществляет:

1) привлечение волонтеров к осуществлению волонтерских программ или волонтерских акций, к индивидуальным работам на основе договора волонтерства;

2) назначение координатора волонтеров, определение степени его компетенции, прав и обязанностей;

2. Ыктыярчылардын координатору ыктыярчыларга нускама берет, алардын арасында жумуштарды бөлүштүрөт, ар бир ыктыярчынын ишинин орун жана көлөмүн белгилейт, алардын ишин контролдойт.

3. Ыктыярчылардын координатору мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, башка ыктыярчылык уюмдар жана ыктыярчылык ишти уюштуруучулар, ошондой эле ыктыярчылардын топтору менен өз ара аракеттенет.

13-берене. Ыктыярчылык уюм

1. Ыктыярчылык уюм ыктыярчылык ишти уюштуруучу болуп саналат, белгилүү чөйрөлөрдө иштөө үчүн ыктыярчыларды тандап алат жана окутат, алар менен ыктыярчылык келишимдерин түзөт, жеке жана юридикалык жактарга ишке жөнөтөт, ыктыярчылык программаларды ишке ашырууга катышат жана өз алдынча ишке ашырат.

2. Ыктыярчылык уюм ыктыярчылык программаларды өз алдынча иштеп чыгып жана ишке ашырып, ыктыярчылык ишти уюштуруучу, башка ыктыярчылык уюмдар менен бирге же ыктыярчыларды ишке тартуу менен өз алдынча ыктыярчылык акцияларды жүргүзө алат.

3. Ыктыярчылык уюм төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырат:

1) ыктыярчылык келишиминин негизинде ыктыярчыларды ыктыярчылык программаларды же ыктыярчылык акцияларды ишке ашырууга, жекече иштерге тартууну;

2) ыктыярчылардын координаторун дайындаону, анын компетенциясынын, укуктарынын жана милдеттеринин даражасын аныктоону;

3) ыктыярчыларды өз алдынча ишке тарткан учурда алардын өздүк китепчесине алардын коомдук пайдалуу иштери, иштеп берген сааттары, сыйлоолору, ошондой эле аларды окутуу тууралуу жазууларды жүргүзүүнү;

4) ыктыярчылык иш чөйрөсүндө алда канча айырмаланган ыктыярчыларды сыйлоо үчүн талапкерлерди же талапкерлердин тизмесин ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдарга берүүнү.

4. Ыктыярчылык уюм ыктыярчыларды окутуу, семинарларды, талкууларды, угууларды, ыктыярчылардын жумушчу жолугушууларын, слетторун өткөрүү үчүн билим берүүнү жүзөгө ашырып жаткан уюмдарды ишке тартууга укуктуу.

5. Ыктыярчылык уюм ыктыярчынын жол киреге, түнөккө, тамактанууга, зарыл болгон жеке коргонуу каражаттарын сатып алууга байланышкан чыгымдарынын жана башка чыгымдарынын орун толтурат, эгерде бул ыктыярчылык келишиминде каралса, атайын кийими жана инструменттерди берет.

6. Ыктыярчылык уюм ыктыярчыларды кубаттоону жүзөгө ашырат, ошондой эле алда канча айырмаланган ыктыярчыларды кубаттоо жана (же) сыйлоо үчүн талапкерлерди ыктыярчылык ишти уюштуруучуга, ошондой эле ыктыярчылык ишти уюштуруучу болуп саналбаган мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте көрсөтөт.

3) ведение записей в личных книжках волонтеров в случае самостоятельного привлечения таковых об их общественно полезной деятельности, месте работы, количестве отработанных часов, поощрениях, а также об их обучении;

4) представление упомянутому государственному органу в сфере волонтерской деятельности кандидатур или списка кандидатур для награждения наиболее отличившихся волонтеров.

4. Волонтерская организация имеет право привлекать организации, осуществляющие образовательную деятельность, для проведения обучения волонтеров, проводить семинары, обучение, слушания, рабочие встречи, слеты волонтеров.

5. Волонтерская организация возмещает расходы волонтера на проезд, проживание, питание, приобретение необходимых средств индивидуальной защиты и прочие затраты, выдает спонсорскую и инструменты в случае, если это предусмотрено договором волонтерства.

6. Волонтерская организация осуществляет поощрение волонтеров, а также представляет кандидатуры для поощрения и (или) награждения наиболее отличившихся волонтеров организатору волонтерской деятельности, а также государственным органам и органам местного самоуправления, не являющимся организаторами волонтерской деятельности, в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

Статья 14. Объединения (ассоциации и союзы) волонтерских организаций

1. Волонтерские организации могут объединяться в ассоциации и союзы, создаваемые на договорной основе, для расширения своих возможностей в реализации своих целей.

2. Объединение (ассоциация, союз) волонтерских организаций является некоммерческой организацией. Члены объединения (ассоциации, союза) волонтерских организаций сохраняют свою самостоятельность и права юридического лица.

3. Объединение (ассоциация, союз) волонтерских организаций не отвечает по обязательствам своих членов. Члены объединения (ассоциации, союза) волонтерских организаций несут субординированную ответственность по его обязательствам в разmere и порядке, предусмотренных учредительными документами объединения (ассоциации, союза) волонтерских организаций.

Статья 15. Организатор волонтерской деятельности

1. Организатор волонтерской деятельности разрабатывает и реализует волонтерские программы и проводит волонтерские акции самостоятельно с привлечением волонтеров или совместно с иными организациями волонтерской деятельности либо волонтерскими организациями.

2. Организатор волонтерской деятельности:

1) привлекает волонтеров к осуществлению волонтерской деятельности, волонтерских программ и волонтерских акций, к индивидуальным работам на основе договора волонтерства в порядке, предусмотренном настоящим Законом;

2) осуществляет контроль деятельности волонтера по своевременному и качественному исполнению договора волонтерства;

3) осуществляет информационную поддержку волонтерского движения в целом, его программ и отдельных акций, а также содействует их продвижению;

14-берене. Ыктыярчылык уюмдардын бирикмеселери (ассоциациялары жана бирликти)

1. Ыктыярчылык уюмдар өз максаттарын ишке ашырууда өз мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү үчүн келишимдик негизде түзүлгөн ассоциацияларга жана бирликтирге бириге алат.
2. Ыктыярчылык уюмдардын бирикмеси (ассоциациясы, бирлиги) коммерциялык эмес уюм болуп саналат. Ыктыярчылык уюмдардын бирикмесинин (ассоциациясынын, бирлигинин) мүчөлөрү өзүнүн өз алдынчалыгын жана юридикалык жактын укуктарын сактап калат.
3. Ыктыярчылык уюмдардын бирикмеси (ассоциациясы, бирлиги) өзүнүн мүчөлөрүнүн милдеттери үчүн жооп бербейт. Ыктыярчылык уюмдардын бирикмесинин (ассоциациясынын, бирлигинин) мүчөлөрү анын милдеттемелери боюнча ыктыярчылык уюмдардын бирикмесинин (ассоциациясынын, бирлигинин) уюштуруу документтеринде каралган өлчөмдө жана тартипте субсидиялык жоопкерчиликти тартат.

15-берене. Ыктыярчылык ишти уюштуруучу

1. Ыктыярчылык ишти уюштуруучу ыктыярчылык программаларды иштеп чыгат жана ишке ашырат, ыктыярчыларды тартуу менен өз алдынча же башка ыктыярчылык ишти уюштуруучулар же болбосо ыктыярчылык уюмдар менен бирге ыктыярчылык акцияларды өткөрөт.
2. Ыктыярчылык ишти уюштуруучу:
 - 1) ыктыярчылык ишти, ыктыярчылык программаларды жана ыктыярчылык акцияларды жүзөгө ашырууга, ыктыярчылык келишиминин негизинде ушул Мыйзамда белгиленген тартипте жекече иштерге ыктыярчыларды тартат;
 - 2) ыктыярчылык келишимин өз убагында жана сапаттуу аткаруусу боюнча ыктыярчынын ишин контролдоону жүзөгө ашырат;
 - 3) бүтүндөй алганда ыктыярчылык кыймылга, анын программаларына жана айрым акцияларына маалыматтык колдоо көрсөтүүнү жүзөгө ашырат, ошондой эле аларды алга илерилетүүгө көмөктөшөт;
 - 4) ыктыярчыларга алардын укуктарын жана милдеттерин түшүндүрөт, өзгөчө иштерди уюштуруунун коопсуздугу жагынан нускама берет;
 - 5) ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу жөнүндө маалыматты ачыкка чыгарат, жогору турган уюмдарга жана ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга ыктыярчылык иштин натыйжалары туурасында маалыматтарды берет.

3-глава. Ыктыярчылык ишти мамлекеттик жонго салуу

16-берене. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү компетенциясы

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү компетенциясына төмөнкүлөр кирет:

4) разъясняет волонтерам их права и обязанности, инструктирует их, особенно в части безопасности организации работ;

5) раскрывает информацию об осуществлении волонтерской деятельности, предоставляет сведения о результатах волонтерской деятельности вышестоящим организациям и уполномоченному государственному органу в сфере волонтерской деятельности.

Глава 3. Государственное регулирование волонтерской деятельности

Статья 16. Компетенция Кабинета Министров Кыргызской Республики в сфере волонтерской деятельности

К компетенции Кабинета Министров Кыргызской Республики в сфере волонтерской деятельности относятся:

- 1) разработка и осуществление государственной политики в сфере волонтерской деятельности;
- 2) утверждение соответствующих программ, стратегий и концепций по осуществлению и развитию волонтерской деятельности;
- 3) определение уполномоченного государственного органа в сфере волонтерской деятельности;
- 4) определение порядка взаимодействия и координация государственных органов, органов местного самоуправления, коммерческих и некоммерческих организаций с субъектами волонтерской деятельности;
- 5) создание условий и выработка мер по стимулированию волонтерской деятельности;
- 6) осуществление иных полномочий, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

Статья 17. Компетенция уполномоченного государственного органа в сфере волонтерской деятельности

1. Уполномоченный государственный орган в сфере волонтерской деятельности осуществляет выработку и реализацию государственной политики в сфере волонтерской деятельности.
2. Уполномоченный государственный орган в сфере волонтерской деятельности, его функции и полномочия определяются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Статья 18. Компетенция государственных органов, органов местного самоуправления в сфере волонтерской деятельности

Государственные органы и органы местного самоуправления в пределах своих полномочий осуществляют меры по развитию волонтерской деятельности в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

- 1) ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу;
- 2) ыктыярчылык ишти жүзөгө ашыруу жана өнүктүрүү боюнча тийиштүү программаларды, стратегияларды жана концепцияларды бекитүү;
- 3) ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органды аныктоо;
- 4) мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, коммерциялык жана коммерциялык эмес уюмдардын ыктыярчылык иштин субъекттери менен өз ара аракеттешүүсүнүн тартибин аныктоо жана координациялоо;
- 5) ыктыярчылык ишке дем берүү боюнча шарттарды түзүү жана чараларды иштеп чыгуу;
- 6) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруу.

17-берене. Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын компетенциясы

1. Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты иштеп чыгат жана жүзөгө ашырат.
2. Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган, анын функциялары менен ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

18-берене. Мамлекеттик органдардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү компетенциясы

Мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары ыктыярчылык ишти өнүктүрүү боюнча чараларды өз ыйгарым укуктарынын чектеринде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жүзөгө ашырат.

4-глава. Ыктыярчылыкты колдоо боюнча чаралар

19-берене. Ыктыярчылыкка дем берүү боюнча чаралар

1. Мамлекет ыктыярчылык ишти бардык деңгээлдерде илгерилетет жана колдойт, ыктыярчылык ишке дем берүү жана өнүктүрүү саясатын жүзөгө ашырат.
2. Ыктыярчылык келишимин түзгөн ыктыярчы белгилентен форма боюнча ыктыярчынын өзүлүк китепчесин жүргүзөт жана ыктыярчылык ишти жүргүзгөнүн жана тажрыйба менен жөндөмдөргө ээ болгонуун тастыктанган сунуштама каттарды алат.
3. Ыктыярчынын өзүлүк китепчеси жана сунуштама каттар менен ырасталган ыктыярчылык иш иштин тажрыйбасы катары эске алынышы мүмкүн.
4. Эгерде студент 40 сааттан кем эмес убакыт иштеп берсе жана кесиптик билим берүү мекемесинин ыктыярчылык уюм менен кызматташуу жөндөмө макулдашуусу

Глава 4. Меры по поддержке волонтерства

Статья 19. Меры по стимулированию волонтерства

1. Государство продвигает и поддерживает волонтерскую деятельность на всех уровнях, осуществляет политику стимулирования и развития волонтерской деятельности.
2. Волонтер, заключивший договор волонтерства, ведет личную книжку волонтера по установленной форме и получает рекомендательные письма, подтверждающие осуществление волонтерской деятельности и приобретенные опыт и навыки.
3. Волонтерская деятельность, подтвержденная личной книжкой волонтера и рекомендательными письмами, может учитываться как опыт работы.
4. Волонтерство, осуществляемое студентом с целью формирования навыков и приобретения профессионального опыта, подтвержденное личной книжкой волонтера и договором волонтерства, признается учебной или производственной (преддипломной) практикой, если студентом отработано не менее 40 часов и учреждение профессионального образования имеет с волонтерской организацией соглашение (меморандум) о сотрудничестве.

Статья 20. Поддержка волонтерской деятельности

1. Государственные органы и органы местного самоуправления, юридические и физические лица вправе осуществлять поддержку волонтерской деятельности.
2. В порядке признания и оценки заслуг в продвижении принципов и успешном осуществлении волонтерской деятельности физические и юридические лица могут награждаться в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.
3. Уполномоченный государственный орган в сфере волонтерской деятельности совместно с волонтерскими организациями может проводить:
 - 1) ежегодные мероприятия по продвижению волонтерства и набору волонтеров для участия в программах и акциях;
 - 2) ежегодные национальные мероприятия по признанию заслуг в области волонтерства;
 - 3) другие мероприятия по популяризации волонтерской деятельности.

Статья 21. Финансирование и расходы на обеспечение волонтерской деятельности

1. Финансовое обеспечение волонтерской деятельности может осуществляться за счет собственных или привлеченных средств физических и (или) юридических лиц, а также за счет иных источников, не противоречащих законодательству Кыргызской Республики.
2. Волонтерские организации или организации и учреждения, привлекающие к своей деятельности волонтеров, организаторы волонтерской деятельности самостоятельно определяют направление использования привлеченных для обеспечения волонтерской деятельности средств и другого имущества, кроме случаев целевого предоставления средств и другого имущества физическими или юридическими лицами для осуществления конкретного вида волонтерской деятельности.

(меморандум) бар болсо, студент жөндөмдөрдү калыптандыруу жана кесиптик тажрыйбага ээ болуу максатында ишке ашырып жаткан, өздүк китепчеси жана ыктыярчылык келишими менен тастыкталган ыктыярчылык окуу же өндүрүштүк (диплом алдындагы) практика деп таанылат.

20-берене. Ыктыярчылык ишти колдоо

1. Мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, юридикалык жана жеке жактар ыктыярчылык ишти колдоону жүзөгө ашырууга укуктуу.
2. Ыктыярчылык иштин принциптерин алга илгерилетүүдөгү жана аны ийгиликтүү жүзөгө ашыруудагы салымдарын таануу жана баалоо иретинде жеке жана юридикалык жактар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык сыяланышы мүмкүн.
3. Ыктыярчылык иш чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган ыктыярчылык уюмдар менен биргелешип төмөнкүлөрдү жүргүзө алат:
 - 1) ыктыярчылыкты алга илгерилетүү жана программалар менен акцияларга катышуу үчүн ыктыярчыларды кабыл алуу боюнча ар жылдагы иш-чараларды;
 - 2) ыктыярчылык тармагындагы салымдарды таануу боюнча ар жылдагы улуттук иш-чараларды;
 - 3) ыктыярчылык ишти даңазалоо боюнча башка иш-чараларды.

21-берене. Ыктыярчылык ишти каржылоо жана аны камсыз кылууга багытталган чыгымдар

1. Ыктыярчылык ишти каржылык камсыз кылуу жеке жана (же) юридикалык жактардын өз же тартылган каражаттарынын эсебинен, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбеген башка булактардын эсебинен жүзөгө ашырылышы мүмкүн.
2. Ыктыярчылык иштин конкреттүү түрүн жүзөгө ашыруу үчүн жеке же юридикалык жактар каражаттарды жана башка мүлктөрдү максаттуу берген учурларды кошпогондо, ыктыярчылык уюмдар же өз ишине ыктыярчыларды тартуучу уюмдар жана мекемелер, ыктыярчылык ишти уюштуруучулар ыктыярчылык ишти камсыз кылуу үчүн тартылган каражаттарды жана башка мүлктү пайдалануунун багытын өз алдынча аныкташат.

5-глава. Корутунду жоболор

22-берене. Ыктыярчылык иш жөнүндө мыйзамдарды бузгандыгы үчүн жоопкерчилик

Кыргыз Республикасынын ыктыярчылык иш жөнүндө мыйзамдарын бузуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда жоопкерчиликке алып келет.

Глава 5. Заключительные положения

Статья 22. Ответственность за нарушение законодательства о волонтерской деятельности

Нарушение законодательства Кыргызской Республики о волонтерской деятельности влечет ответственность в случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

Статья 23. Вступление в силу настоящего Закона

1. Настоящий Закон вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.
2. Кабинету Министров Кыргызской Республики в трехмесячный срок со дня вступления в силу настоящего Закона привести свои решения в соответствие с настоящим Законом и обеспечить принятие нормативных правовых актов и соответствующих организационных и иных мер, необходимых для реализации настоящего Закона.



**Президент
Кыргызской Республики**

С.Н. Жапаров

г. Бишкек
31 марта 2023 года
№ 77

23-бөрене. Ушул Мыйзамдын күчүнө кириши

1. Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.
2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Мыйзам күчүнө кирген күндөн тартып үч айлык мөөнөттө өз чечимдерин ушул Мыйзамга ылайык келтирсин жана ушул Мыйзамды ишке ашыруу үчүн зарыл болгон ченемдик укуктук актыларды кабыл алууну жана тийиштүү уюштуруу жана башка чараларды көрүүнү камсыз кылысын.

**Кыргыз Республикасынын
Презденти**

С.Н. Жапаров

Бишкек ш.
2023-жылдын 31-марты
№ 77



